

Sygn. akt XI GC 704/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2015 roku

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Górnik

Protokolant: Karolina Mateja,

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2015 roku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowo – akcyjnej w K. (poprzednio (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo - akcyjna w K.)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo – akcyjnej w K. (poprzednio (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo - akcyjna w K.) na rzecz powoda J. S. kwotę 64.240,12 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące dwieście czterdzieści złotych dwanaście groszy) z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

- 30.836,80 zł od dnia 20 czerwca 2013 roku,

- 33.403,32 zł od dnia 8 lipca 2013 roku,

II. zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na rzecz powoda J. S. kwotę 64.240,12 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące dwieście czterdzieści złotych dwanaście groszy) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 20 grudnia 2013 roku – solidarnie w tym zakresie z pozwanym (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytowo – akcyjną w K., co do której należność zasadzono w punkcie I,

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

IV. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 6.830 zł (sześć tysięcy osiemset trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

XI GC 704/14

Sprawa rozpoznawana była w postępowaniu zwykłym

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 czerwca 2015 roku powód J. S. wniósł przeciwko pozwanym (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowo – akcyjnej w K. o zasądzenie solidarnie kwoty 64.240,12 złotych wraz z odsetkami. W uzasadnieniu wskazał, iż pozwanych łączyła

umowa o roboty budowlane obejmująca budowę budynków mieszkalnych wraz z zagospodarowaniem terenu. Pozwany był podwykonawcą pozwanej Spółki (...) i zlecone mu prace wykonał. Pozwane (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako inwestor zaakceptowało powoda jako podwykonawcę. Po wykonaniu prac powodowi nie zapłacono brakującej kwoty wynagrodzenia będącej obecnie przedmiotem pozwu.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniosła o oddalenie powództwa w całości i wskazała, że potwierdza zawarcie umowy o wykonanie inwestycji z pozwaną N. (...) oraz wiedzę dotyczącą zawarcia przez N. (...) z powodem umowy podwykonawstwa a także, że poświadczyła status powoda jako podwykonawcy. Wskazała nadto, iż dokonała na prośbę drugiego z pozwanych wpłat na rzecz powoda na łączną kwotę 87.462,08 złotych. Po otrzymaniu wezwania od powoda na pozostałą część należności zwróciła się do N. (...) o złożenie wyjaśnień oraz oświadczeń o wywiązaniu się ze zobowiązań finansowych wobec podwykonawców z wykazem faktur, jednak Spółka (...) żądanych wyjaśnień nie złożyła. Podniosła nadto, że łączyły ją z N. (...) dwie umowy, przy czym jedna z nich została rozliczona w całości z pozwanym A.. 2. Pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zakwestionowała też zasadność naliczania odsetek.

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo – akcyjna w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa kwestionując ważność zawartej umowy z powodem, a tym samym zasadność wystawienia faktury.

W toku procesu pozwana Spółka (...) zmieniała firmę na (...).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 kwietnia 2011 roku (...) spółka z o.o. zawarła z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo – akcyjną w K. dwie umowy o roboty budowlane o numerach (...) i (...) obejmujące budowę budynków mieszkalnych (...) -rodzinnego i 9-rodzinnego. W umowach zawarty był zapis, iż załącznikiem do faktur wystawianych przez wykonawcę będą oświadczenia wykonawcy i podwykonawców o braku zobowiązań finansowych wykonawcy z tytułu zapłaty należnego wynagrodzenia podwykonawcom przy realizacji umowy, za roboty wykonane i odebrane w poprzednim okresie rozliczeniowym wraz z bieżącym rozliczeniem finansowym umów, narastająco od początku realizacji umów z podwykonawcami tj. wykaz faktur wystawionych przez podwykonawców wykonawcy wraz z wartością należnego wynagrodzenia oraz podpisaną za zgodność z oryginałem kopię dowodów zapłaty (§10 ust. 8 umowy (...) i § 10 ust. 5 umowy (...)).

W dniu 7 marca 2013 roku powód J. S. zawarł z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytowo – akcyjną w K. umowę, na mocy której, w zakresie realizacji objętej umową nr (...), miał wykonać dostawę i montaż wykładzin zgodnie ze szczegółową dokumentacją dołączoną do umowy. Strony ustaliły wynagrodzenie na kwotę 136.840 złotych netto powiększone o koszt listew aluminiowych liczonych powykonawczo. Zapłata za faktury częściowe nastąpić miała w terminie 28 dni, a za fakturę końcowa 14 dni od ich dostarczenia do siedziby zamawiającego z odpowiednimi protokołami.

Wykonawca zgłosił podwykonawcę inwestorowi przesyłając projekt umowy. Inwestor (...) spółka z o.o. zatwierdził udział podwykonawcy. Nigdy też nie zwracał się o wskazanie przez Wykonawcę ustalonych z podwykonawcą wynagrodzeń.

Dowód: umowy – k.57-73, 17-22

Notatka – k.23

Oświadczenie – k.24

Zeznania E. D. – k.184-185

Wyjaśnienia powoda – k.198-199

Wyjaśnienia B. M. w części – k.199-200

Powód wykonał zleczone mu prace w całości. Podczas ich wykonywania na budowie bywał inspektora nadzoru E. D.. Prace zostały odebrane w całości protokołami potwierdzonymi przez kierownika budowy S. K. – upoważnionego do wykonywania czynności odbiorowych. Finalnie zostały odebrane również przez inwestora. Na podstawie protokołów powód wystawił Spółce (...) faktury nr (...) na kwotę 52.462,08 złotych z terminem płatności do dnia 26 maja 2013 roku, doręczoną w dniu 29 kwietnia 2013 roku, nr (...) na kwotę 65.836,80 złotych z terminem płatności do dnia 19 czerwca 2013 roku doręczoną w dniu 22 maja 2013 roku, nr (...) na kwotę 33.403,32 zł z terminem płatności do dnia 7 lipca 2013 roku, doręczoną w dniu 14 czerwca 2013 roku.

Spółka (...) występując z fakturami do (...) spółki z o.o. nie dołączała oświadczeń o rozliczeniu się z podwykonawcami. Pod koniec realizacji (...) Spółka (...) wskazywała (...), należności z jakich faktur płacić bezpośrednio podwykonawcom. (...) spółka z o.o. uiściła na rzecz powoda w dniu 24 maja 2013 roku kwotę 41.500 złotych wskazując jako tytuł operacji „FV/s/ (...) częściowa spłata zobowiązania wobec N. (...)”, w dniu 11 czerwca 2013 roku kwotę 10.962,08 zł w tytule wpisując (...) częściowa spłata zobowiązania wobec N. (...)”, w dniu 20 sierpnia 2013 roku kwotę 15.000 złotych w tytule wpisując „ (...) częściowa spłata zobowiązania wobec N. (...)” oraz w dniu 2 września 2013 roku kwotę 20.000 złotych w tytule wpisując „ (...) częściowa spłata zobowiązania wobec N. (...)”. (...) podobnie dokonywała wpłat na rachunki innych podwykonawców aż do wyczerpania kwoty wynikającej z umowy z NOVUM.

W dniu 16 września 2013 roku pozwana Spółka (...) i powód sporządzili oświadczenie, z którego wynika, iż powód posiada niezaspokojoną wierzytelność wobec N. (...) z tytułu realizacji umowy na kwotę 64.240,12 złotych.

Pismem z dnia 16 grudnia 2013 roku powód wezwał zarówno Spółkę (...), jak i (...) do uiszczenia brakującej kwoty 64.240,12 złotych. Wezwanie doręczono Spółce (...) dniu 20 grudnia 2013 roku, zaś (...) spółka z o.o. w dniu 19 grudnia 2013 roku. Po otrzymaniu wezwania (...) zwrócił się do N. (...) o wyjaśnienie i złożenie oświadczenia w zakresie należności powoda. Na pismo powyższe nie otrzymał odpowiedzi.

Dowodu: protokoły – k.25-27

Faktury z dowodami doręczenia – k.28-32.

Dowody wpłaty – k.34-37

Wezwanie – k.38-39

Pismo z20.02.14 – k.74

Oświadczenie – k. 125

Zeznania E. D. – 184-185

Zeznania D. W.- 185-186

Zeznania M. A. – k.186-187

Wyjaśnienia powoda – k.198-199

Wyjaśnienia B. M. – k.199-200

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 64.240,12 zł, wskazując że jako podwykonawca zawarł umowę ze spółką (...), którą łączyła umowa o roboty budowlane z pozwaną (...) spółką z o.o. Dochodzona pozwem kwota stanowiła część wynagrodzenia należnego powodowi za wykonane prace.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawało, iż pozwana spółka realizowała inwestycję polegającą na budowie budynków wielorodzinnych. Strony zgodnie również wskazywały, że w ramach rzeczonyj inwestycji, wykonawcą robót budowlanych była spółka (...), ponadto wynika to załączonych umów. Poza sporem pozostawała także okoliczność czy pozwana spółka jako inwestor wyraziła zgodę na zawarcie przez wykonawcę umowy z podwykonawcą. (...) spółka z o.o. potwierdziła tę okoliczność w toku procesu, a nadto wynika to ze złożonego oświadczenia o uznaniu powoda jako oficjalnego podwykonawcy.

Zgodnie z art. 647¹ § 2 k.c. do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane w podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora (zd. 1). Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy (zd. 2). Z powyższego wynika, iż zgoda inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą może być wyrażona w dwojaki sposób: bierny (pasywny) oraz czynny (aktywny). Wyrażenia zgody (czynny) może przybrać różną formę. Inwestor może wyrażać ją w sposób wyraźny pisemnie bądź ustnie albo poprzez inne zachowanie, które w sposób dostateczny ujawnia jego wolę (art. 60 k.c.). Przepis art. 647¹ § 2 k.c. nie uzależnia odpowiedzialności inwestora od przedłożenia mu dokumentacji, jeśli wyraża w sposób czynny zgodę na udział podwykonawcy w realizacji inwestycji. Może on uzyskać wiedzę o umowie pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą z dowolnego źródła, zarówno przed jej zawarciem, jak i później. Ustawodawca zakłada, że jeżeli inwestor wyraża zgodę w sposób czynny, to wie, co robi i nie jest już potrzebny żaden mechanizm obronny. Stanowisko to powszechnie akceptowane w judykaturze (vide uchwała Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2008 r., III CZP 6/08, wyrok z dnia 26 czerwca 2008 r. II CSK 80/2008, z dnia 11 grudnia 2008 r. IV CSK 323/2008, z dnia 20 stycznia 2009 r. II CSK 417/2008, z dnia 02 lipca 2009 r. V CSK 24/2009 oraz z dnia 04 lutego 2011 r., III CSK 152/2010) oraz doktrynie (vide Ruszkiewicz Beata [w:] Stępień-Sporek Anna, Jędrej Kamil, Karaszewski Grzegorz, Knabe Jakub, Ruszkiewicz Beata, Nazaruk Piotr, Sikorski Grzegorz, Ciszewski Jerzy, Kodeks Cywilny. Komentarz, LexisNexis, Warszawa, 2012, wyd. I, LexPolonica/el.; Kołakowski Krzysztof [w:] Dmowski Stanisław, Sychowicz Marek, Ciepła Helena, Kołakowski Krzysztof, Wiśniewski Tadeusz, Żuławska Czesława, Gudowski Jacek, Bieniek Gerard, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania t. 2, LexisNexis, Warszawa 2009, s. 300-301), zdaniem orzekającego Sądu, zasługuje na aprobatę.

W przedmiotowej sprawie niesporne było, że projekt umowy z podwykonawcą został przedłożony do akceptacji inwestorowi oraz, że inwestor zatwierdził udział powoda jako podwykonawcy na inwestycji. Fakt więc nieznamomości ustaleń dotyczących wynagrodzenia pozostaje bez znaczenia dla odpowiedzialności (...) jako inwestora. Powyższe skutkowało przewidzianą w art. 647¹ § 5 k.c. solidarną odpowiedzialnością inwestora z wykonawcą za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy. Zgodnie z art. 366 § 1 k.c. powód mógł więc skutecznie domagać się wypłaty zaległego wynagrodzenia od obu dłużników łącznie lub od każdego z nich z osobna.

W istocie niesporny był fakt zawarcia umowy pomiędzy powodem a N. (...). Podnoszone przez pozwaną okoliczności braku uprawnienia osoby podpisującej umowę do reprezentowania powoda uznać należy za pozorne. W toku całej inwestycji i przed procesem pozwana swym zachowaniem w całości dała wyraz, iż umowa jest ważna. Zgłoszono powoda inwestorowi jako podwykonawcę, zlecono dokonywania części wpłat na jego rzecz bezpośrednio przez inwestora, a także złożono oświadczenie potwierdzające wysokość zadłużenia spółki (...) wobec powoda. Także drugi z pozwanych zarówno w toku inwestycji, jak i w procesie nie miał wątpliwości, że osoba podpisująca umowę działała skutecznie w imieniu spółki (...).

Fakt wykonania umowy zawartej przez powoda z N. (...) został przez powoda wykazany, potwierdzili to świadkowie – w szczególności E. D., D. W., M. A. i A. B.. Także pozwana (...) spółka z o.o. przyznała, że całość umowy została

wykonana, w tym także prace wykonywane przez powoda. Okoliczność tę potwierdzają również protokoły odbioru potwierdzone przez kierownika budowy – świadkowie oraz przedstawiciel pozwanego (...) wskazali, iż była to osoba uprawniona do podejmowania takich czynności na budowie ze strony Wykonawcy głównego.

Powód wykazał także wysokość należnego mu wynagrodzenia, pomniejszając wynagrodzenie umowne o dokonane wpłaty. Pozwani nie wykazali, by dokonano spłaty należności w wyższej niż wykazana przez powoda wysokości. Obowiązek zapłaty wynagrodzenia przez Spółkę (...) wynika więc wprost z zawartej z powodem umowy.

Natomiast obowiązek zapłaty przez inwestora wynika z treści cytowanego już przepisu art. 647¹ § 5 k.c. Okoliczność rozliczenia się przez inwestora z wykonawcą głównym dla tej odpowiedzialności wobec podwykonawcy nie ma żadnego znaczenia. Trzeba mieć przy tym na uwadze, iż to inwestor nie dopilnował, dokonując wpłat na rzecz N. (...), wypełniania obowiązku złożenia odpowiednich oświadczeń oraz kopii dowodów zapłaty na rzecz podwykonawcy. Potwierdził to w swych wyjaśnieniach także przedstawiciel (...) B. M.. Zarówno on, jak i świadek D. wskazali, że dopiero pod koniec realizacji inwestycji dokonywali na zlecenie N. (...) wpłat bezpośrednio dla podwykonawców, jednakże kierując się w tym zakresie jedynie wskazaniem N. (...), przy czym B. M. wyjaśnił nadto, że wpłat tych dokonywano tylko do wartości umowy z N. (...). Pozwane (...) spółka z o.o. odpowiada więc wobec powoda za niezapłacone wynagrodzenie w wysokości dochodzonej pozwem.

Roszczenie odsetkowe powoda znalazło swoje uzasadnienie w treści art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wobec pozwanej Spółki (...) termin płatności należności wynikał z umowy i wystawionych faktur skutecznie doręczonych. Natomiast wobec pozwanej (...) spółki z o.o. powód wezwał spółkę do zapłaty pismem z dnia 16 grudnia 2013 r., które wpłynęło w dniu 19 grudnia 2013 roku. Najpóźniej od tej daty pozwana spółka pozostaje więc w opóźnieniu w zapłacie żądanej kwoty, co uzasadnia dochodzenie przez powoda odsetek od daty 20 grudnia 2013 roku. Roszczenie o odsetki za okres wcześniejszy zostało oddalone.

Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Powód wygrał proces w przeważającej części wobec czego pozwani obowiązani są do zwrotu powodowi celowych kosztów procesu (art. 98 k.p.c. i 100 k.p.c.). Na koszty te składa się opłata od pozwu w kwocie 3.213 zł i wynagrodzenie pełnomocnika powoda, ustalone na podstawie § 6 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348) na kwotę 3600 złotych powiększona o 17 złotych opłaty od pełnomocnictwa.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda i pełnomocnikowi pozwanego (...) Towarzystwa Budownictwa (...) spółki zo.o.
3. Z apelacją lub za 30 dni